

Coneixement del medi social i cultural- 5è nivell

L'edat mitjana

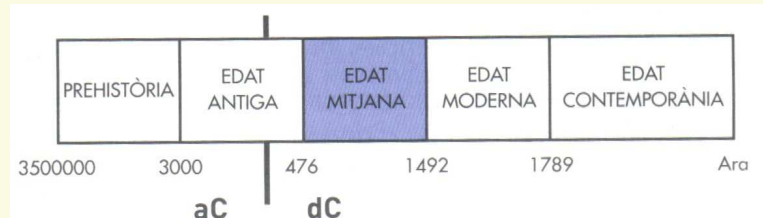
6

En aquest tema aprendràs que :

L'edat mitjana comporta un nou sistema social i una nova organització política caracteritzada bàsicament per :

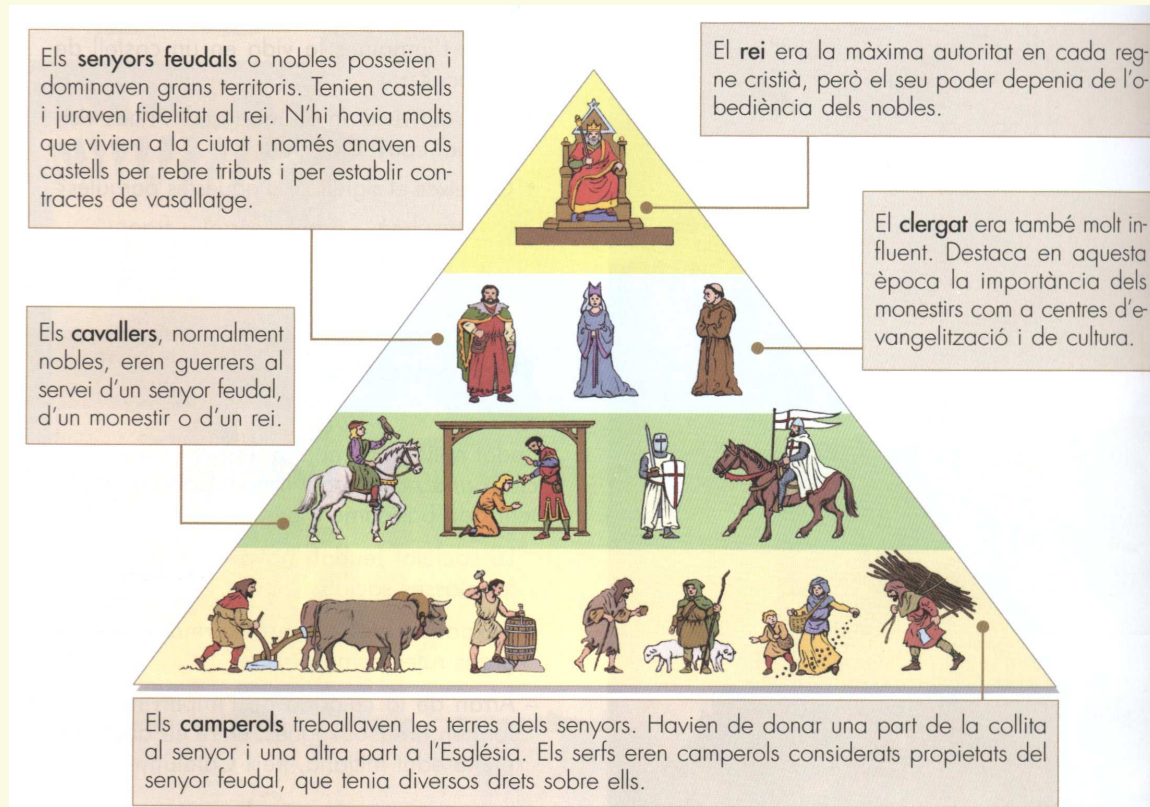
- La societat feudal : nova organització de les classes socials.
- L'expansió del comerç: formació de les grans rutes comercials.
- La formació de diversos regnes, arran de la caiguda de l'Imperi romà, entre aquests Catalunya.

Coneixement del medi social i cultural- 5è nivell

La vida a l'edat mitjana

El **feudalisme** és la forma d'organització social i política de les terres de l'occident europeu durant l'edat mitjana.

Els menestrals ensenyaven els aprenents.

Coneixement del medi social i cultural- 5è nivell

La vida a l'edat mitjana

Durant l'edat mitjana la població vivia agrupada :

Al Castell :al voltant del qual hi havia les cases del servei que atenia la fortalesa i les terres del senyor feudal.

Al mas : generalment eren propietat del senyor o dels monestirs, però de vegades eren cedits al pagès a canvi d'un lloguer. Una colla de masos rurals que depenien d'un **senyor feudal** formaven **una vila**.

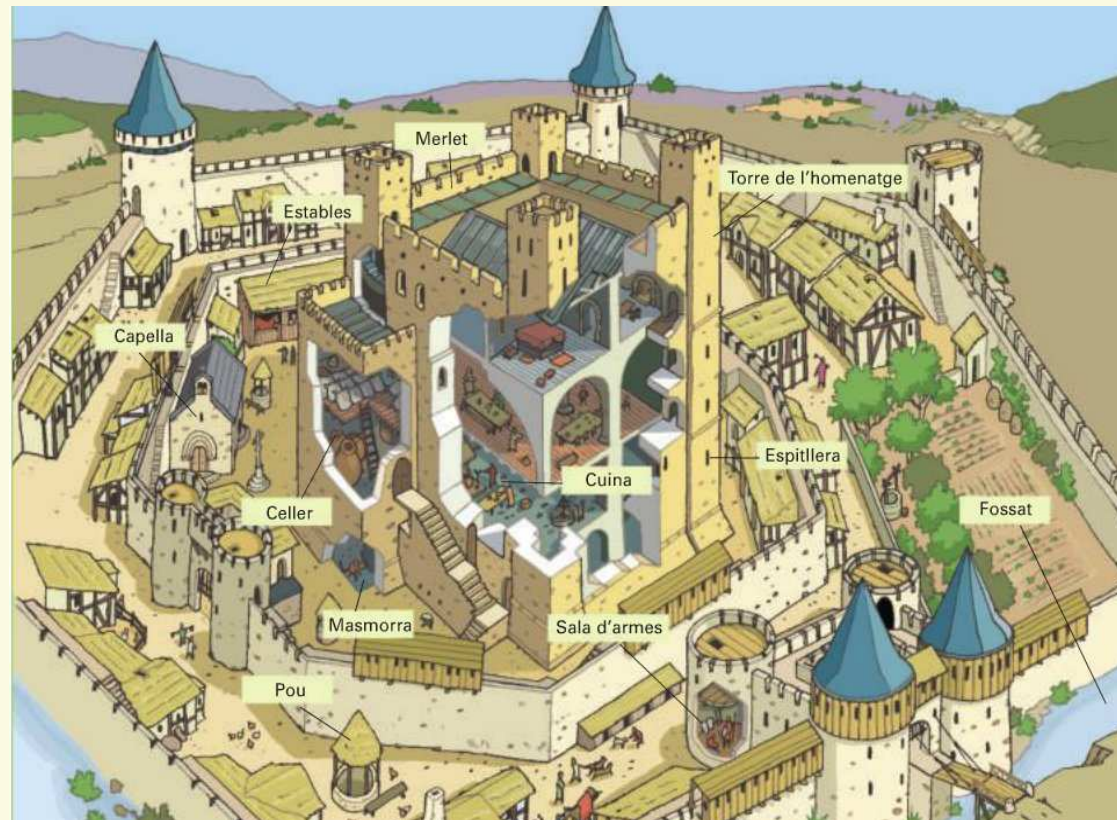

A la ciutat : on l'economia es basava principalment en l'intercanvi de productes amb el camp, el mercat i el comerç amb terres llunyanes.

Coneixement del medi social i cultural- 5è nivell

Un castell medieval

A l'edat mitjana els castells eren llocs fortificats i de defensa i alhora l'habitatge dels senyors feudals que solien instal·lar-se a la torre de l'homenatge. All mateix recinte del castell hi havia espai per emmagatzemar aliments, armament i eines de treball.

Coneixement del medi social i cultural- 5è nivell

La ciutat medieval

Les **ciutats medievals** no tenien planificació urbana. S'estenien a l'entorn d'un **castell** i estaven dividides en barris. Estaven envoltades de muralles. Hi havia **catedrals, esglésies, mercats...**

*La ciutat de Carcassonne és un clar exemple de **ciutat medieval** amb el seu castell i la seva església., envoltats de muralles.*

Coneixement del medi social i cultural- 5è nivell

La ciutat medieval

A les ciutats medievals hi havia mercats al mig del carrer, on s'hi feien tota mena d'intercanvis comercials. Solien estar al costat d'un riu o bé al costat del mar. A mesura que les ciutats van anar prosperant, a partir del S XIV, es van començar a construir palaus que acollien els diferents òrgans de govern de la ciutat.

Coneixement del medi social i cultural- 5è nivell

Els monestirs

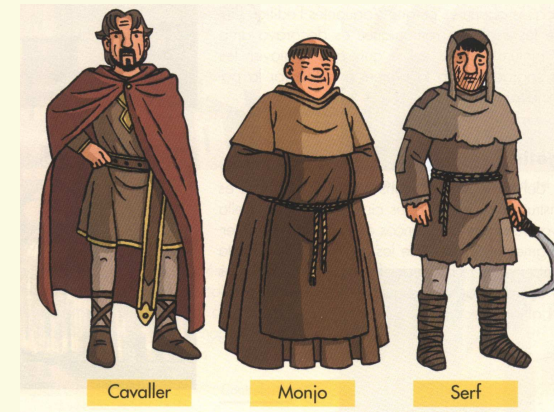
Els monestirs van ser els grans centres de cultura de l'època. Els monjos copiaven els llibres a les Biblioteques dels monestirs.

Coneixement del medi social i cultural- 5è nivell

Les feines de la gent

La vida al camp

Els cavallers , les monjos , i els serfs representen els tres estaments socials de l'època.

La majoria de la gent vivia al camp.

A les viles hi havia gent que feia diversos oficis: **fusters, ceramistes,...**

Coneixement del medi social i cultural- 5è nivell

Els inicis de Catalunya

A partir del S. III dC l'Imperi romà va començar a tenir problemes econòmics, polítics, socials i religiosos. El **cristianisme** es va proclamar la religió oficial de l'Imperi. Això va passar en l'època de l'emperador **Constantí**.

L'emperador
Constantí

Els pobles germànics provinents del nord i l'est d'Europa van aprofitar tot això per envair les terres de l'Imperi. Els **visigots** van envair la península Ibèrica a mitjans del S.V.

Coneixement del medi social i cultural- 5è nivell

La marca Hispànica

L'any 711, els **sarraïns**, procedents del nord d'Àfrica van derrotar els visigots i van conquerir la península Ibèrica.

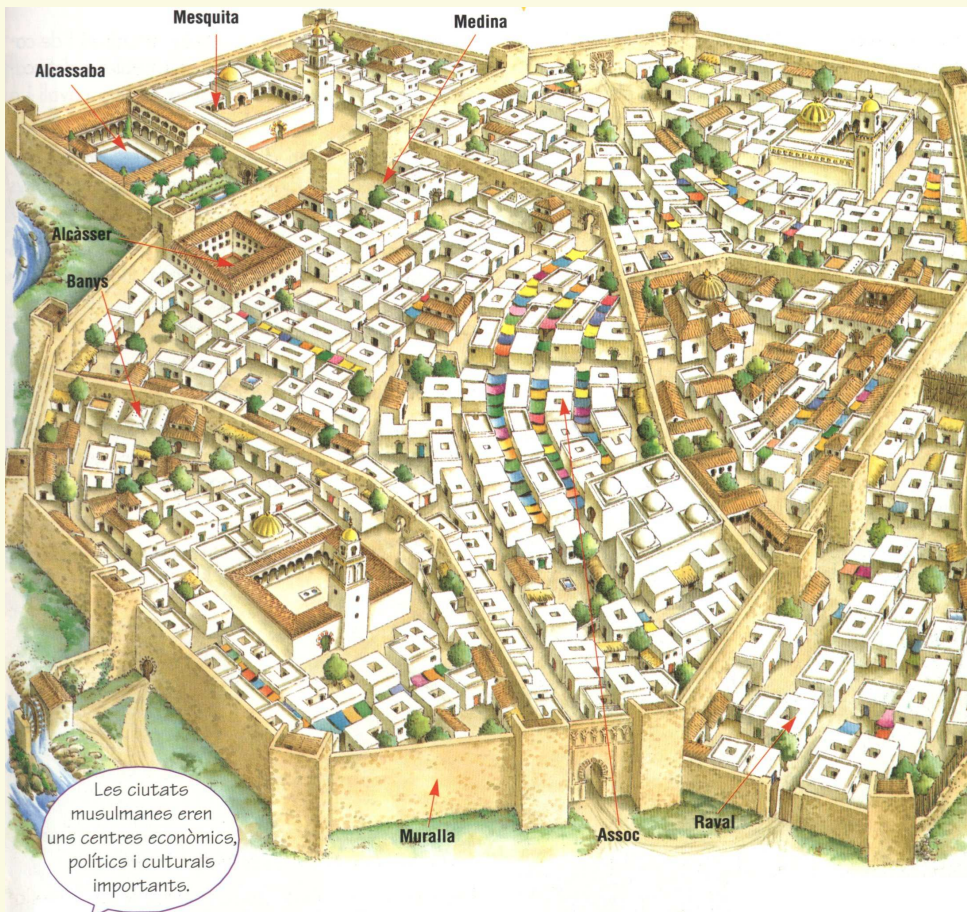
Els sarraïns eren cultes, rics i amb costums refinats. Van aportar molts coneixements als pobles conquerits, com la **sínia** i el **paper**.

Carlemany va establir unes zones de seguretat, davant l'avanç dels **sarraïns**, a les fronteres del seu regne. Aquestes zones s'anomenaven **marques**. La **Marca Hispànica** delimitava els territoris que comprenien els comtats catalans.

Carlemany, rei dels francs

Coneixement del medi social i cultural- 5è nivell

Una ciutat musulmana

Alcazaba: Recinte fortificat

Mesquita: edifici destinat a l'oració.

Medina: nucli antic de la població.

Alcàsser: residència fortificada que servia de palau.

Banyes: lloc on la gent es podia banyar i rentar.

Assoc: mercat de les ciutats àrabs.

Raval: barri situat als afores de la població.

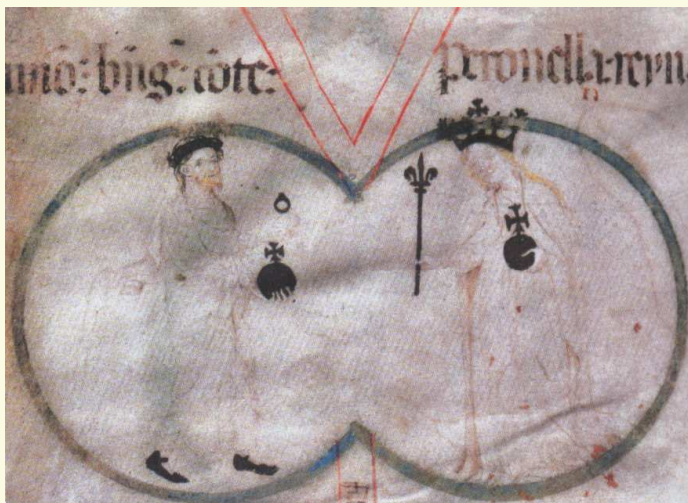
Coneixement del medi social i cultural- 5è nivell

La marca Hispànica

Els comtes de les **marques** eren vassalls del rei franc.

Al segle X el **comte de Barcelona** va trencar el jurament de fidelitat perquè no va tenir ajuda de Carlemany en un atac dels **sarraïns**.

A poc a poc els comtes es van anar declarant independents i així va néixer Catalunya.

El comte **Borrell II** de
Barcelona

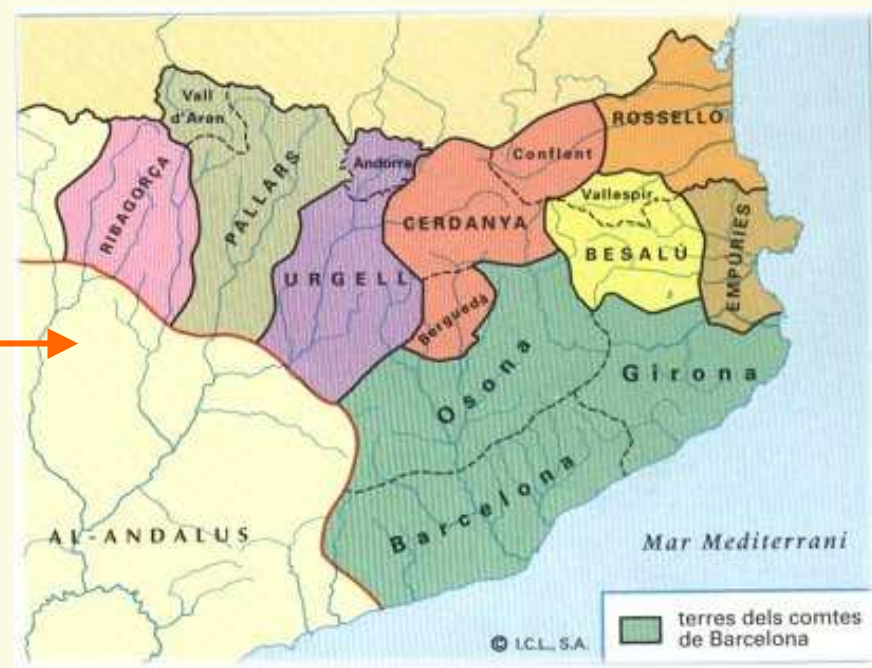
Ramon Berenguer i Peronella van unir la corona catalana i l'aragonesa

Coneixement del medi social i cultural- 5è nivell

La península Ibèrica al segle IX

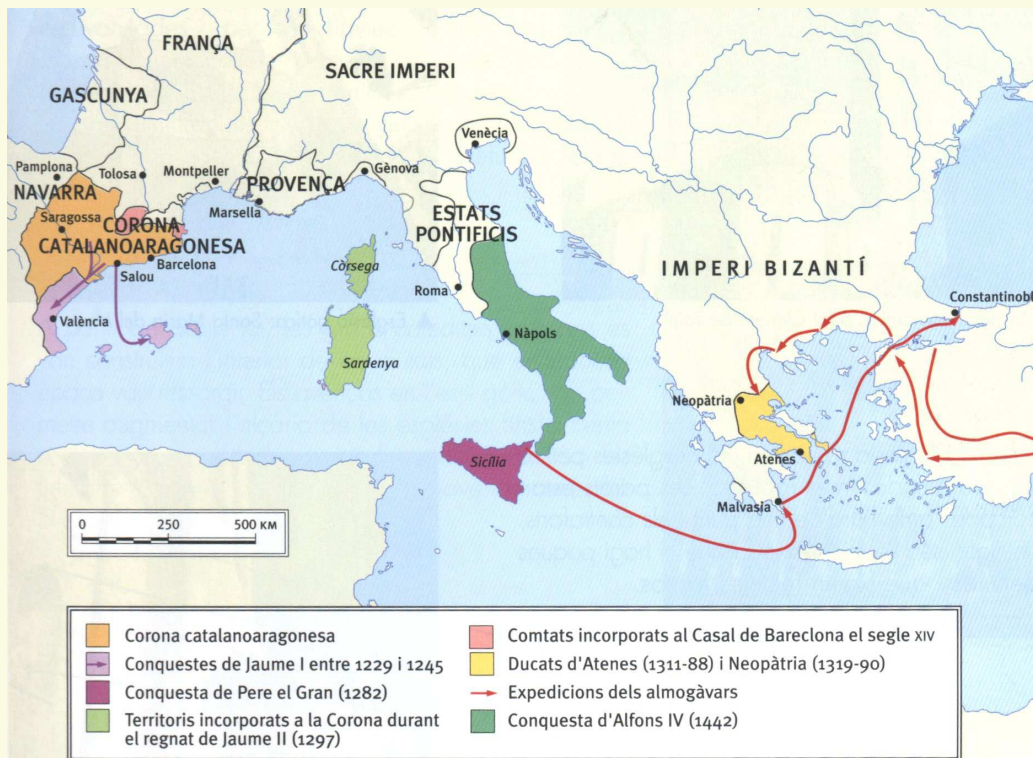
Els primers comtats catalans

La marca Hispànica va ser l'origen dels primers comtats catalans. Els diferents comtes es van anar declarant independents del rei franc i això va ser l'origen del que més endavant va ser Catalunya.

Coneixement del medi social i cultural- 5è nivell

La corona catalanoaragonesa

Després de la unió de la corona catalana i l'aragonesa amb el casament de **Ramon Berenguer IV** i **Peronella**, va començar l'etapa d'expansió per la Mediterrània, gràcies a un poderós exèrcit.

Al segle XV **Martí l'Humà** va morir sense descendència i els representants dels tres regnes (Catalunya, Aragó i València) van escollir **Ferran I** de la dinastia dels **Trastàmara**.

El seu nét **Ferran II** es va casar amb **Isabel II de Castella** i així es van unir les dues corones, la **d'Aragó** i la **de Castella**.

Durant els segles XII, XIV i XV la corona catalanoaragonesa es va expandir per tota la mediterrània. Els almogàvers eren uns guerrers temuts per la seva duresa i valentia .

Coneixement del medi social i cultural- 5è nivell

El romànic i el gòtic

El **romànic** i el **gòtic** són dos estils arquitectònics corresponents a l'edat mitjana : el **romànic** , del segles XI i XII, i el **gòtic**, sobretot dels segles XIII i XIV.

El romànic

Les esglésies romàniques són esglésies **petites** de **poca alçada** i **robustes**. Les parets estan reforçades amb l'**arc de mig punt** i els **contraforts**. Hi ha **poques obertures** i són **recintes foscos**.

Sant Climent de Taüll és un bon exemple d'església romànica.

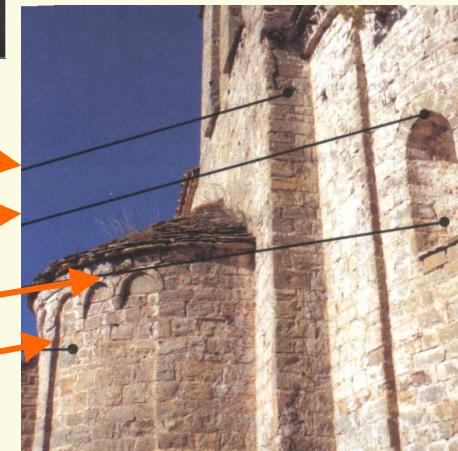

Contrafort

Arc de mig punt

Obertures petites

Absis

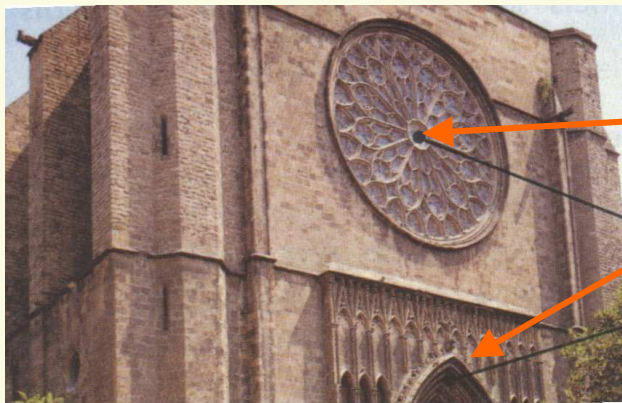

Coneixement del medi social i cultural- 5è nivell

El romànic i el gòtic

El gòtic

Les esglésies gòtiques són edificis grans i alts amb arcs ogivals i grans obertures per on entra la llum, com ara vitralls i rosasses. Les torres acaben en punta i columnes i arcbotants aguanten el pes de l'edifici.

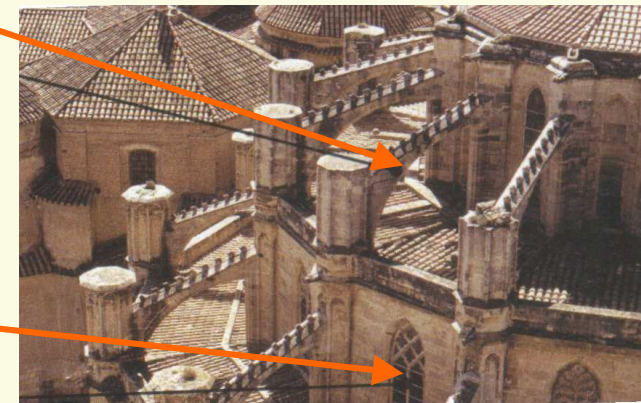

Arc botant

Rosassa

Arc ogival

Vitralls

L'església de Santa Maria del Pi de Barcelona és un exemple d'església gòtica

Coneixement del medi social i cultural- 5è nivell

El romànic i el gòtic. Comparació d'estils

El romànic

S. X-XI-XII

Les **esglésies romàniques** estaven situades fora de les ciutats perquè la majoria de la gent vivia al camp. Com que no en sabien gaire hi posaven **contraforts** per aguantar les parets i les finestres eren petites. L'interior es decorava amb **frescos**, que són pintures murals sobre guix on s'hi representaven escenes de la Bíblia a fi d'il·lustrar la gent que no sabia llegir ni escriure.

El gòtic

S.XIII-
XIV-XV

Les **catedrals gòtiques** es van construir a l'interior de les ciutats que en aquella època van ressorgir. Els avenços en l'arquitectura van permetre augmentar l'alçaria i obrir grans **finestrals**. Per tancar els finestrals s'hi posaven **vitalls** que representaven escenes de la Bíblia i alhora feien bonic..